

Στις 11 Σεπτεμβρίου του 2008 διεξήχθη στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη, με γενικό συντονιστή το δρ Σαμ Πάρνια, το μεγαλύτερο στον κόσμο επιστημονικό συνέδριο με θέμα τις επιθανάτιες εμπειρίες. Στόχος του συνεδρίου ήταν η συζήτηση του αυξανόμενου αριθμού επιθανάτιων εμπειριών που αναφέρονται κάθε χρόνο σε ολόκληρο τον πλανήτη. Πρόκειται για αναφορές ανθρώπων οι οποίοι ανένηψαν από το θάνατο και στη συνέχεια περιέγραψαν πραγματικά ασύλληπτα φαινόμενα – πράγματα τα οποία η επιστήμη αδυνατεί να ερμηνεύσει.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Το Βιβλίο των Νεκρών

*Γῆ, μὴ ἐπικαλύψῃ ἐφ' αἵματι τῆς σαρκός μου, μηδὲ εἴη
τόπος τῇ κραυγῇ μου.*

—Ιώβ, κεφάλαιο 16, εδάφιο 18*

* Παλαιά Διαθήκη, Μετάφραση των Εβδομήκοντα. (Σ.τ.Ε.)

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΕΘΑΙΝΟΥΝ ΣΥΝΕΧΕΙΑ. Συχνά σε νοσοκομεία. Για το λόγο αυτόν ήταν ένα έξοχο σχέδιο. Απλό, σχεδόν κοινότοπο.

Όλες οι επιθανάτιες εμπειρίες για τις οποίες άκουγαν συχνά οι γιατροί επρόκειτο να επιβεβαιωθούν. Όμως πώς; Στις αίθουσες επειγόντων περιστατικών, φυσικά. Γιατί υπήρχε ένα επαναλαμβανόμενο μοτίβο στα όσα περιέγραφαν οι άνθρωποι – εκείνοι οι άνθρωποι οι οποίοι είχαν κηρυχτεί κλινικά νεκροί, άνθρωποι που είχαν πάψει να αναπνέουν και των οποίων οι καρδιές είχαν πάψει να χτυπάνε. Ανέβαιναν προς τα πάνω. Αιωρούνταν κοντά στο ταβάνι και από εκεί μπορούσαν να δουν κάτω τον εαυτό τους. Συχνά ήταν σε θέση να περιγράψουν λεπτομέρειες τις οποίες δε θα μπορούσε να είχε επινοήσει ο εγκεφαλός τους τις στιγμές του επιθανάτιου ρόγχου τους: πώς κάποιος γιατρός είχε ρίξει κάτω ένα δοχείο ή τι λόγια είχε φωνάξει στις νοσοκόμες, ποιος είχε μπει ή βγει από το δωμάτιο και πότε. Μερικοί άνθρωποι ήταν σε θέση να περιγράψουν μέχρι και το τι συνέβαινε στο διπλανό δωμάτιο. Παρ' όλα αυτά, οι προσωπικές μαρτυρίες δε θεωρούνταν επιστημονικές αποδείξεις. Κάτι που επρόκειτο να αλλάξει σύντομα.

Είχε εξασφαλιστεί η συνεργασία τμημάτων επειγόντων περιστατικών, μονάδων εντατικής θεραπείας και κέντρων αντιμετώπισης σοβαρών τραυματισμών – δηλαδή, των χώρων εκείνων όπου ήταν πιθανότερο άνθρωποι να επανέλθουν στη ζωή. Στο πλαίσιο μιας παγκόσμιας έρευνας, είχαν αναρτηθεί μικρά ράφια. Μικρά ράφια ψηλά στους τοίχους, κοντά στο ταβάνι. Σε αυτά τα ράφια είχαν τοποθετηθεί εικόνες, γυρισμένες προς τα πάνω, έτσι ώστε να είναι αδύνατον να τις δει κανείς από κάτω. Μόνο κάποιος που θα αιωρούνταν κοντά στην οροφή θα μπορούσε να δει αυτές τις εικόνες.

Η Άγκνες Ντέιβινσεν ήταν μέλος της δανέζικης ομάδας. Οι γιατροί είχαν γελάσει όταν είχαν πληροφορηθεί το σχέδιο, όμως δεν είχαν φέρει αντίρρηση, εφόσον το κόστος για την τοποθέτηση των ραφιών καλυπτόταν από

την ομάδα. Η Άγκνες ήταν παρούσα τη μέρα που τοποθετήθηκε το ράφι στο Εθνικό Νοσοκομείο της Κοπεγχάγης. Μάλιστα, κρατούσε τη σκάλα τη στιγμή που ο επιστάτης ανέβηκε κρατώντας το σφραγισμένο φάκελο στο χέρι, και ήταν αυτή που έσβησε το φως όταν έσπασε η σφραγίδα και η εικόνα τοποθετήθηκε πάνω στο ράφι. Μονάχα στα κεντρικά γνώριζαν τι είδους εικόνα ήταν. Κανείς άλλος δεν είχε την παραμικρή ιδέα. Στο βάθος ακουγόταν μια τηλεόραση να παίζει, μεταδίδοντας κάποιο ρεπορτάζ σχετικά με τις προετοιμασίες για τη σύνοδο κορυφής για το κλίμα η οποία θα πραγματοποιούνταν στην Κοπεγχάγη. Ο Γάλλος Πρόεδρος Νικολά Σαρκοζί ανακοίνωνε ότι η Ευρώπη αρνιόταν να επιτρέψει η θερμοκρασία του πλανήτη να αυξηθεί περισσότερο από δύο βαθμούς Κελσίου. Η Άγκνες κούνησε το κεφάλι της αποδοκimasτικά καθώς βοηθούσε τον επιστάτη να κλείσει τη σκάλα. *Πόσο τρελό ακούγεται όταν διατηνώνεται έτσι, σκέφτηκε. «Αρνείται να επιτρέψει». Λες και εμείς οι άνθρωποι μπορούμε να ανεβάσουμε ή να κατεβάσουμε τη θερμοκρασία του πλανήτη κατά βούληση, σαν να είναι θερμοστάτης.*

Ευχαρίστησε τον επιστάτη και κοίταξε το ράφι κοντά στην οροφή. Τώρα το μόνο που είχε να κάνει ήταν να περιμένει να της τηλεφωνήσει το νοσοκομείο για να την ενημερώσει ότι κάποιος είχε πεθάνει μέσα σε αυτό το δωμάτιο.

Και στη συνέχεια είχε επιστρέψει στη ζωή.

Ναός Γιονγκχεγκόνγκ, Πεκίνο, Κίνα

ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΟΙ ΔΟΝΗΣΕΙΣ του εδάφους που τον ξύπνησαν. Ήταν συνηθισμένος σε αυτές. Το μετρό περνούσε ακριβώς κάτω από το Ναό Γιονγκχεγκόνγκ, απειλώντας διαρκώς να γκρεμίσει το ηλικίας τριακοσίων πενήντα ετών συγκρότημα στο κέντρο της κινεζικής πρωτεύουσας. Ξύπνησε επειδή κάποιος ή κάτι στεκόταν από πάνω του ενόσω κοιμόταν. Μελετώντας τον. Ήταν βέβαιος γι' αυτό.

Ο μοναχός που άκουγε στο όνομα Λινγκ ανακάθισε στο κρεβάτι του και κοίταξε ολόγυρα. Ο ήλιος μόλις είχε αρχίσει να δύει· ο πόνος τον είχε στείλει από νωρίς στο κρεβάτι.

«Είναι κανείς εκεί;»

Ο πόνος διαρκώς μετατοπιζόταν. Δεν μπορούσε να καταλάβει αν τον πονούσε η πλάτη, το στομάχι ή το στήθος του. Μπορούσε να ακούσει τους νεαρούς μοναχούς να συνομιλούν στο προαύλιο του ναού. Οι τελευταίοι Δυτικοί τουρίστες αποχωρούσαν εκείνη την ώρα.

Αψηφώντας τον πόνο, ο Λινγκ σηκώθηκε όρθιος. Εξακολουθούσε να έχει την αίσθηση ότι κάποιος βρισκόταν στο δωμάτιο, όμως δεν έβλεπε κανέναν. Δεν μπόρεσε να βρει τα σανδάλια του, οπότε διέσχισε τρικλίζοντας το δωμάτιο με γυμνά πόδια. Έκανε κρύο. *Ίσως να παθαίνω εγκεφαλικό*, σκέφτηκε. Δυσκολευόταν να ανασάνει. Η γλώσσα του ήταν πρησμένη, προχωρούσε παραπαίοντας. Κάποια στιγμή παραλίγο να χάσει την ισορροπία του, όμως ήξερε πως ήταν ανάγκη να παραμείνει όρθιος. Έτσι και έπεφτε τώρα, δε θα σηκώνόταν ποτέ ξανά. Πήρε μια βαθιά ανάσα, η οποία έβαλε φωτιά στην τραχεία του και στη συνέχεια στους πνεύμονές του.

«Βοήθεια!» δοκίμασε να φωνάξει, όμως η φωνή του ήταν πολύ αδύναμη και δεν τον άκουσε κανείς. «Βοήθεια!»

Βγήκε σε ένα στενό διάδρομο γεμάτο υγρασία και προχώρησε σε ένα άλλο δωμάτιο. Πορτοκαλιές ακτίνες έπεφταν στο χώρο φιλτραρισμένες από το φεγγίτη. Κατέβασε το κεφάλι και κοίταξε το σώμα του. Δεν υπήρχε τίποτα να δει στα χέρια, στο στομάχι ή στο στήθος του. Μια δυνατή μαχαιριά πόνου παραλίγο να τον κάνει να λιποθυμήσει. Έκλεισε για λίγο τα μάτια του, έπαψε να αντιστέκεται και εξαφανίστηκε μέσα σε ένα σκοτάδι απερίγραπτα δυσάρεστο. Μετά βίωσε μια στιγμή γαλήνης. Ο πόνος ερχόταν κατά κύματα, κάθε φορά πιο δυνατός από την προηγούμενη.

Τα χέρια του έτρεμαν καθώς άνοιγε το συρτάρι και άρχιζε να ψαχουλεύει τα περιεχόμενά του. Τελικά, εντόπισε αυτό που αναζητούσε: ένα μικρό καθρέφτη γεμάτο γρατσουνιές. Κοίταξε το είδωλό του. Ένα πρόσωπο κατακλυσμένο από φόβο. Ο Λινγκ τράβηξε λίγο προς τα κάτω το περίζωμα που κάλυπτε τα λαγόνια του και τοποθέτησε τον καθρέφτη έτσι ώστε να μπορεί να δει το κάτω μέρος της ραχοκοκαλιάς του. Αυτό που αντίκρισε του έκοψε την ανάσα.

«Θεέ μου!» ψιθύρισε, αφήνοντας τον καθρέφτη να του πέσει από τα χέρια. «Τι είναι αυτό;»

Η μόνη απάντηση που πήρε ήταν ο ήχος που έκανε ο καθρέφτης καθώς γινόταν θρύψαλα πέφτοντας στο πάτωμα.

Το παλιομοδίτικο κοινόχρηστο τηλέφωνο με κερματοδέκτη που ήταν τοποθετημένο στον τοίχο δε γέμιζε καθόλου το μάτι για σανίδα σωτηρίας, όμως αποτελούσε τη μοναδική του ελπίδα. Σύρθηκε με κόπο μέχρι εκεί. Ένα νέο κύμα πόνου τον ανάγκασε να σταματήσει. Έμοιαζε να διαρκεί μια αιωνιότητα. Άνοιξε τα μάτια του και κοίταξε το τηλέφωνο, για την παρουσία του οποίου είχε εντονότερες αντιρρήσεις όταν είχε πρωτοποποιηθεί εκεί. Οι Αρχές είχαν απαιτήσει την εγκατάστασή του λόγω των τουριστών οι οποίοι επισκέπτονταν το χώρο – έπρεπε να υπάρχει τρόπος να καλέσουν βοήθεια σε περίπτωση που κάτι συνέβαινε σε κάποιον. Για τον ίδιο λόγο το νούμερο των Πρώτων Βοηθειών ήταν γραμμένο με μεγάλους αριθμούς στον τοίχο, με ένα δοχείο γεμάτο κέρματα δίπλα του. Ο Λινγκ τέντωσε το χέρι του και προσπάθησε να φτάσει το δοχείο. Κατάφερε να αγγίξει το χείλος του, όμως έχασε την ισορροπία του και αναγκάστηκε να το ρίξει κάτω προκειμένου να γείρει στον τοίχο για να στηριχτεί. Πήλινα θραύσματα και κέρματα σκορπίστη-

καν ολόγυρα στο πάτωμα. Ο Λινγκ δίστασε. Η σκέψη και μόνο ότι θα έπρεπε να σκύψει φάνταζε αδιανόητη. Θα ήταν στ' αλήθεια μια από τις τελευταίες του πράξεις στη Γη το να σκύψει για να μαζέψει τα γυαλιστερά μικρά κέρματα που είχε περάσει το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του απαρνούμενος; Όμως δεν ήθελε να πεθάνει ακόμα, οπότε σήκωσε ένα κέρμα με τρεμάμενα δάχτυλα, το έριξε στη σχισμή και πάτησε τα πλήκτρα που αντιστοιχούσαν στους τρεις αριθμούς που ήταν γραμμένοι στον τοίχο. Ύστερα περίμενε.

«Άντε, άντε!» ψιθύρισε με δυσκολία.

Επιτέλους, άκουσε μια γυναικεία φωνή να λέει:

«Πρώτων Βοηθειών».

«Πρέπει να με βοηθήσετε!»

«Τι ακριβώς συμβαίνει; Από πού μας καλείτε;» Η φωνή στη γραμμή ακουγόταν ψύχραιμη και συγκροτημένη. Σχεδόν ρομποτική.

«Καίγομαι. Δεν...»

Ο Λινγκ σώπασε και έκανε μεταβολή. Κάποιος βρισκόταν εκεί, ήταν βέβαιος γι' αυτό. Κάποιος τον παρακολουθούσε. Έτριψε τα μάτια του, όμως αυτό δεν τον βοήθησε. Δεν μπορούσε να δει κανέναν. Ποιος μπορεί να του έκανε κάτι τέτοιο;

«Πρέπει να μου πείτε πού βρίσκεστε, κύριε», είπε η γυναίκα.

«Βοηθήστε με—» Με κάθε λέξη που πρόφερε, μια μαχαίριά πόνου διαπερνούσε την πλάτη του, ανεβαίνοντας μέχρι το λαρύγγι του, φτάνοντας στο στόμα του και καταλήγοντας στην πρησμένη γλώσσα του.

Η γυναίκα τον διέκοψε, ευγενικά αλλά με πυγμή.

«Ποιο είναι το όνομά σας;»

«Λινγκ. Λινγκ Τζεντόνγκ. Εγώ... Βοηθήστε με! Το δέρμα μου... καίγεται!»

«Κύριε Λινγκ...» Αυτή τη φορά η γυναίκα ακούστηκε ανυπόμονη. «Πού βρίσκεστε αυτή τη στιγμή;»

«Βοηθήστε με!»

Σταμάτησε απότομα. Ένιωθε σαν να είχε καταρρεύσει κάτι μέσα του. Σαν να είχε κάνει ο κόσμος ολόκληρος ένα βήμα πίσω και να τον είχε αφήσει σε μια κατάσταση εξωπραγματική. Οι ήχοι σίγησαν. Τα ξεσπάσματα γέλιου από το προαύλιο έσβησαν. Το ίδιο και η φωνή στο τηλέφωνο. Ο χρόνος πάγωσε. Βρέθηκε σε ένα νέο κόσμο. Ή τουλάχιστον στο κατώφλι ενός άλλου κόσμου. Αίμα έτρεχε από τη μύτη του.

«Τι συμβαίνει;» ψιθύρισε. «Επικρατεί τόση ησυχία».

Εκείνη τη στιγμή το τηλέφωνο του έφυγε από τα χέρια.

«Με ακούτε;» έλεγε η ψυχρή φωνή από το ακουστικό που κρεμόταν στον τοίχο. «Με ακούτε;»

Όμως ο Λινγκ δεν την άκουγε. Παραπατώντας, έκανε μερικά βήματα προς το παράθυρο. Κοίταξε τα τρία ποτήρια πάνω στο περβάζι. Το ένα από αυτά περιείχε νερό. Ίσως αυτό να τον βοηθούσε. Τέντωσε το χέρι του προς το ποτήρι, όμως δεν κατάφερε να το πιάσει καλά. Το ποτήρι έπεσε από το παράθυρο και έγινε κομμάτια πάνω στις πλάκες του περβόλου.

Οι μοναχοί εκεί έξω σήκωσαν τα κεφάλια τους. Προσπάθησε να τους κάνει νόημα. Είδε τα χείλη τους να κινούνται, όμως δεν άκουγε τίποτα.

Ο Λινγκ μπορούσε να γευτεί και να νιώσει το αίμα που έτρεχε από τη μύτη του.

«Θεέ μου!» βόγκηξε. «Τι μου συμβαίνει;»

Ένωθε σαν να βρισκόταν στο χείλος της εξαφάνισης. Σαν να είχε μετατραπεί σε πόνι σκακιού στο όνειρο κάποιου άλλου ανθρώπου, κάποιου που ετοιμαζόταν να ξυπνήσει. Και ο ίδιος δεν μπορούσε να κάνει το παραμικρό για να αντισταθεί. Οι ήχοι γύρω του είχαν οβήσει. Σωριάστηκε κάτω και βρέθηκε να απεντίζει προς τα πάνω. Σιωπή τον τύλιγε από παντού. Τότε χαμογέλασε και σήκωσε το χέρι του στον αέρα. Εκεί όπου την προηγούμενη στιγμή βρισκόταν η οροφή τώρα απλωνόταν ανεμπόδιστη η θέα των πρώτων αχνών αστεριών του νυχτερινού ουρανού.

«Είναι τόσο ήσυχια!» μουρμούρισε. «Η Αφροδίτη. Και ο Γαλαξίας».

Οι άλλοι μοναχοί μπήκαν τρέχοντας στο δωμάτιο και έσκυψαν από πάνω του. Όμως ο Λινγκ δεν τους είδε. Το χέρι του έπεσε σιγά σιγά. Ένα χαμόγελο διαγραφόταν στα χείλη του.

«Προσπάθησε να χρησιμοποιήσει το τηλέφωνο». Ένας από τους μοναχούς στεκόταν με το ακουστικό στο χέρι. «Για να καλέσει τις Πρώτες Βοήθειες».

«Λινγκ!» Ένας άλλος μοναχός, ο μικρότερος στα χρόνια, αμούστακο αγόρι ακόμα, προσπάθησε να επικοινωνήσει μαζί του. «Λινγκ, με ακούς;» Καμία απάντηση. Ο νεαρός μοναχός σήκωσε το κεφάλι και κοίταξε τους υπόλοιπους. «Είναι νεκρός».